

Openbaar

Zaaknummer: 317846

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks: De das zet Wijchen op slot

Collegedatum: 7 oktober 2025

Kernboodschap

Het college is al sinds het begin van 2025 in gesprek met de provincie en met Stichting Das en Boom om tot een masterplan voor de das te komen voor de gehele gemeente. Daarin werken we ook samen met buurgemeenten Heumen en Berg en Dal en heeft ook het Rijk inmiddels een handreiking geboden ons hierin te ondersteunen. Gezamenlijke inzet is het behouden en/of creëren van ruimte voor de das én ruimte voor maatschappelijke ontwikkeling.

Er zijn grote maatschappelijke projecten die vertraging oplopen in verband met de aanwezigheid van de das in Wijchen. Het college handelt volgens de actuele wetgeving, die gekoppeld is aan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Actuele stand van zaken

1.1. Heeft het college een volledig en actueel overzicht van de locaties van dassenburchten en leefgebieden in de gemeente Wijchen?

Ja, begin dit jaar (2025) heeft de gemeente Wijchen een actueel overzicht van de dassenburchten in de gemeente opgevraagd en ontvangen van Stichting Das en Boom. Op basis van de burchten kunnen we een inschatting maken van de leefgebieden (volgens landelijk protocol van BIJ12).

1.2. Kan het college concreet aangeven welke projecten momenteel vertraging oplopen door de aanwezigheid van dassen, en op welke wijze de gemeente hiermee omgaat?

Bij het project AZC is geconstateerd dat dit onderdeel is van het leefgebied van de das. Hier worden verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de aanwezigheid van de dassen daar en op welke wijze de gemeente hiermee om moet gaan. Hierdoor is vertraging

ontstaan. Ook bij de gebiedsontwikkeling Havenweg-Leemweg is de das aanwezig. Vooralsnog leidt dit niet tot vertraging. Het college is sinds het voorjaar van 2025 in gesprek met de provincie en met Stichting Das en Boom om tot een masterplan voor de das te komen voor de gehele gemeente.

2. Compleetheit van de ecologische verbindingzones

2.1. Zijn de ecologische verbindingzones in Wijchen volledig ingericht en functioneren deze zoals bedoeld?

De ecologische verbindingzones (EVZ), zoals deze aangegeven zijn in het plan EVZ Heumen Horssen zijn niet volledig ingericht, maar hebben sowieso een beschermde status. Dit is namelijk hetzelfde gebied als de beschermde status Groene Ontwikkelingszone en Gelders Natuur Netwerk uit de provinciale verordening. De gronden waarop de EVZ ligt zijn (in de meeste gevallen) niet in eigendom van de gemeente Wijchen. Daarom zijn we afhankelijk van de kansen die zich voordoen. Bijvoorbeeld bij ontwikkelingen als woningbouw. Een voorbeeld hiervan is het invullen van de EVZ als kans bij de verplichte natuurcompensatie voor het woningbouwproject Wijchen West. Daarnaast zijn we ook afhankelijk van de medewerking van de grondeigenaren.

2.2. Waar ontbreken verbindingen of zijn er hiaten die ervoor zorgen dat de das onvoldoende alternatieven heeft om te leven?

Op dit moment zijn we in gesprek met Stichting Das en Boom en de provincie als het gaat om mogelijke verbindingen voor de das. In dit traject zullen ook de hiaten in de verbinding duidelijk en besproken worden.

2.3. Welke maatregelen zal het college nemen om deze ontbrekende schakels snel te realiseren?

Op dit moment zet het college in, volgens het beleidsplan natuur en biodiversiteit, op het pakken van kansen waar deze zich voordoen als het gaat om de EVZ. Een voorbeeld hiervan is de natuurcompensatie voor Wijchen West dat invulling krijgt op de EVZ.

3. Anticiperen i.p.v. reageren

3.1. Waarom lijkt het college vooral reactief te handelen zodra er problemen met dassen ontstaan, in plaats van proactief alternatieve leefgebieden en kunstburchten in te richten?

Het college is sinds het begin van 2025 (proactief) in gesprek met de provincie en met Stichting Das en Boom om tot een masterplan voor de das te komen voor de gehele gemeente. Daarin werken we ook samen met buurgemeenten Heumen en Berg en Dal. Gezamenlijke inzet is het behouden en/of creëren van ruimte voor de das én ruimte voor maatschappelijke ontwikkeling. Tijdens een werkbezoek in september van Directeur-Generaal Ruimtelijke Ordening is een handreiking gedaan vanuit het Rijk om hier samen met de regio op zoek te gaan naar een oplossing.

Overigens handelt het college steeds volgens de actuele wetgeving, die gekoppeld is aan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Dit is ook hoe de provincie natuurvergunningen toetst (voorheen ontheffing Wet Natuurbescherming). Het biedt op dit moment geen mogelijkheden om integraal tot een oplossing te komen.

3.2. Hoe gaat het college voorkomen dat toekomstige woningbouw- en infrastructuurprojecten opnieuw vertraging oplopen door gebrek aan anticipatie?

Zie het antwoord op vraag 3.1

3.3. Kan het college hierbij in ogenschouw nemen dat de anticipatie breder zou moeten zijn dan alleen op de das, en ook betrekking heeft op andere groepen

dieren en planten van de Rode Lijst? (Denk bijv. ook aan de bever die dichter bij de oprukkende bebouwing in Kerkeveld en rond het Wijchens Meer komt.)

Vaak is het zo dat als een gebied geschikt is voor de das, deze ook geschikt is voor een andere soorten. De das stelt in die zin 'hoge eisen' aan zijn leefgebied. Andere soorten zullen hier dus van profiteren. Onze inzet is nu door een focus te leggen op de das, hier mogelijkheden voor te ontwikkelen die ook een positief effect hebben op andere groepen dieren en planten én op de maatschappelijke opgaven in de gemeente Wijchen.

Anticiperen doen we bijvoorbeeld ook actief in het kader van de isolatieopgave. Het gaat daarbij specifiek over vleermuizen en andere gebouw bewonende soorten. In de regio werken we nauw samen met buurgemeenten en met de Groene Metropool Regio (GMR). Wijchen denkt hierin mee over de aanpak en voert actief gesprekken met de regio en de provincie.

4. Toekomstige visie en verantwoordelijkheid

4.1. Is het college bereid om een integraal plan voor dassenbeheer en ecologische verbindingen op te stellen, waarin duidelijk wordt vastgelegd waar ruimte voor de das komt en hoe dit ruimtelijke ontwikkelingen niet meer in de weg hoeft te staan?

Hier werken we al aan. Zie ook het antwoord op vraag 3.1

4.2. Op welke termijn kan de raad een dergelijk plan verwachten?

We streven ernaar eind 2025/begin 2026 een masterplan naar de gemeenteraad te kunnen sturen.